

STORKLUB PÅ SLINGREKURS

BOGEN OM AGF

STORKLUB PÅ SLINGREKURS

BOGEN OM AGF

**Storklub på slingrekurs
– bogen om AGF**

Af Rasmus Boserup og Hans Petersen

© Rasmus Boserup, Hans Petersen og TURBINE forlaget 2011
1. udgave, 1. oplag

Grafisk layout: Pedersen & Pedersen
Tryk: Livonia Print, Letland 2011
Omslagsdesign: Jonas T. Skafte og Ole Steen Pedersen
Omslagsfoto: Fotograf Ernst Van Norde, Polfoto

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, elektronisk, fotografisk og anden gengivelse eller kopiering fra denne bog eller dele heraf er kun tilladt efter forudgående skriftlig aftale med rettighedshaverne. Undtaget er dog kopiering i henhold til overenskomst mellem Undervisningsministeriet og Copy-Dan samt korte uddrag til brug i anmeldelser.

Hovedparten af billederne i bogen er taget af Ole Nielsen. Langt de fleste af de øvrige billeder er venligst udlånt af AGF's arkiv.

Desuden:

Foto s. 94: Per Kjærbye
Foto s. 107: Eigil Schulz
Foto s. 122: Axel Schütt
Foto s. 165 (tv.): Preben Hupfeld
Foto s. 172: Axel Schütt
Foto s. 285: Kim Haugaard

For enkelte billeder er det trods forsøg ikke lykkedes at etablere kontakt til de(n) retmæssige indehaver(e) af ophavs-/trykrettighederne. Såfremt forfatterne derved har krænket ophavsretten, er dette sket utilsigtet. Efterfølgende retmæssige krav vil blive honoreret, som var tilladelsen givet inden tryk.

www.turbine.dk

ISBN: 978-87-7090-911-2

Køb bogen i boghandlen eller på www.turbine.dk

Bogen er støttet af Vilhelm Kiers Fond og Aarhus Stiftstidendes Fond.

Indholdsfortegnelse

Forord af Morten Albæk 12

1 Skuffelsen 2010 14

Hvorfor gik det så galt?
Det gik jo lige så godt
Hvor lå ansvaret?
Cheftrænerens version

2 AGF – alt andet var utænkeligt 26

Den delte by
Hver søndag på Ebeltoft-tribunen
Mesterskab, stolthed og fairness
Tæt på idolerne
Gode minder

3 Guldholdet: Begyndelsen på storheden 42

Hvorfor var AGF en kæmpe i dansk fodbold?

4 80'erne og 90'erne – den seneste storhedstid 66

Da AGF spillede fodbold med smil
Mesterskab i 1986 – langt om længe
Tiden efter 86
Rudbæk-æraen
Farvel til Rudbæk

5 Når individet stiller sig over holdet 98

Chokerende opringninger
En beslutning, der blev misundt

6 Aftalt spil truer fodbolden – AGF har været med 110

AGF og spillesyndikatet
Træneren fyret

7 Fra forening til forretning 116

Sorte september og høje lønninger
Bosman og aktionærer satte AGF skakmat
Tæt på konkurs – igen
Store ambitioner og blodrøde tal
En svær organisation?

8 En hjælpende hånd fra Señor Kurt 134

Mødet på altanen
Dramatisk start
Lige ved at gå galt
Jeg har aldrig fortrudt

9 Stolte som få ... 144

Modgangsfans
Norske legender ændrede fankultur
Forskellige fanstrømninger
Humor, galskab og selvironi
Frustrationernes frie løb
Hvad kan det ikke blive til?

10 En tragikomisk selvforståelse? 160

Lidelsesfæller i udlandet
Hvordan er selvforståelsen opstået?
Et imageproblem
Bag om skalle-sagen
Dårlig kommunikation

11 Succes kræver kulturforandring 176

De små kongedømmer
AGF's kultur-udfordring
Fra taberkultur til vinderkultur
Svar på tiltale

12 Ledelsen: Det er muligt 186

9-punktsplanen
En uforudsigelig branche
Passion, engagement, ansvarlighed og respekt
Sportschefen: Nemt at få gode spillere

13 De store kampe 196

AB-AGF 1955
AGF-Benfica 1961
AGF-Fuglebakken 1971
AGF-Liverpool 1971
Europa Cup-kvartfinale 1989: Barcelona-kampene
Så var der Bayern, Steaua og Nantes

14 Arvefjenden ingen vil undvære 216

Kim Vilfort: Man taber ikke til Lyngby og AGF
Ralf P: AGF fascinerer mig
Morten Bruun: Der er magi over AGF
Tipslørdagværten, der sænkede guldhødet

15 Træner! Hvordan ser fremtiden ud? 228

Slut med Stig og Stampe

Epilog 234

Mindernes allé 240

AGF-profiler og klubben i tal 248

A-landsholdsspillere
Pokalskabet
AGF i Europa
Alletiders målslugere i AGF

Forord

»At vælge at holde med AGF er et valg for livet. Det er som en fortabt kærlighed. Smuk og evig, men med et stænk af melankoli. AGF-supportere er fortabte i vores stolte tradition, fordums storhed og en evig trods, et evigt håb om kommende storhed. AGF for altid!«

Sådan hedder det i manifestet for den uafhængige fanfraktion Galehuset, som ingen, der er kommet på Aarhus Stadion, kan have overset eller overhørt, når deres absurdteater udspilles, og vanvidsråb gjalder fra den store kollektive krop og mund.

Navnet Galehuset er et velvalgt navn. Det afspejler den klub, som man støtter. Og AGF er i sandhed et galehus! Galehuse findes for så vidt overalt i fodboldverdenen. Men kun én klub kan indtage førstepladsen: Galest blandt gale. AGF er denne klub. Altid på kanten. Og altid sin egen modsætning.

En sådan glæde – en sådan sorg. En sådan stolthed – en sådan ydmyghed. Et sådant storhedsvanvid – et sådant mindreværd. En sådan eufori – en sådan frustration. En sådan 1. halvleg – en sådan 2. halvleg. En sådan galskab! Fra den ene ekstrem til den anden. *You're riding high in April. Shot down in May*, synger Frank Sinatra. Han ville have været en god GF'er.

AGF er det hele og mere til. Og hvis du er i tvivl, så tag en tur på stadion, når AGF tager imod AaB. Så meget

desto mere vanvittigt er spektaklet i betragtning af, at rammerne synes at være designet til at tæmme enhver galskab, enhver indlevelse, enhver kærlighed.

Der er en årsag til, at fodbold og ikke konkurrenceskak er den mest udbredte nationalsport på kloden. For fodbold er den mest primitive, mest enkle og netop derfor uden konkurrence den mest elskede sportsgren, det oprejste menneske har skabt.

AGF er først og fremmest en fodboldklub. Ikke en skakklub eller en *akademisk* boldklub. Bare en fodboldklub. Og netop derfor er AGF dragende som få andre, hvis nogen anden, dansk fodboldklub.

Der findes de fodboldøjeblikke, hvor ens glæde og lykkefølelse er så stor, at man er rede til at besværges snart sagt hvad som helst. Men i mere ædruelige stunder er det vanskeligt at argumentere for, at fodbold er andet og mere end ... ja, fodbold. På samme vis synes det vanskeligt at påstå, at Byens Hold tilhører Aarhus ved at forpligte enhver aarhusianer til troskab. AGF samler og deler – også i Aarhus. Igen det ene såvel som det andet.

Uanset hvad er AGF's betydning for byen noget særligt. På godt og ondt. Det kan der ikke rokkes ved. Om man vil det eller ej. Som tribuneafsnit C3 legemliggør AGF under kampene, legemliggør AGF den by, som huser klubben. Så bredt favnende og alligevel så provinsiel. Så

stor og alligevel så lille. Så ambitiøs og alligevel så småtskåren. Så dynamisk og alligevel så flegmatisk. Så højt til loftet og alligevel så snærende. Så testosteronbefængt og alligevel til tider så hjælpeløs og svag.

Det kunne jeg se efter at have været væk fra Aarhus i en årrække. Nu er jeg tilbage og har slået teltpælene i blandt smilende mennesker i verdens mindste storby. Det står lysende klart for mig, hvor stor en institution AGF er i Aarhus. Men størrelse forpligter. AGF's betydning rækker langt videre end at samle den brogede flok af fodboldtusser med en stadionplatte i hånden og blikket stift rettet mod grønsværen. AGF er en inkarneret del af selvforståelsen i Danmarks næststørste by, og derfor er dens skæbne og fremtid, mulige storhed og sandsynlige forfald af afgørende betydning for aarhusianerens selv-værd, mod og erobringslyst.

Sådan en klub fortjener en bog. Sin egen bog. Endelig er den her.

God læselyst til alle, hvad enten du er en af de hvii'e fra Fredensvang eller bare en som mig, der elsker fodbold tilstrækkeligt til at finde det fattigt uden AGF.

Filosof Morten Albæk

Kapitel 1

Skuffelsen 2010

Klokken er 16.52. Den unge højre back Frederik Krabbe sidder på hug, foroverbøjet og kigger ned i grønsværen. Han tager sig til hovedet med venstre hånd. Grædefærdig og flov. Hans medspiller Kasper Povlsen ligger på ryggen. Har kastet sig ned på jorden i det sekund, dommer Lars Christoffersen fløjtede af. Alle er målløse og med god grund. AGF er rykket ud af Superligaen. Igen.

På pressepladserne er der stort set tomt. En cursor på en af computerskærmene venter utålmodigt på sin brødtekst i halen af overskriften »En typisk Århus-historie«.

Journalister og fotografer danner ring om direktør Jan Christensen på løbebanen. Med et bedrøvet udtryk konstaterer han, at der i sæsonen 2009-2010 er blevet begået mange fejl. Fejl på banen, fejl på trænerbænken og fejl på ledelsesgangen.

På tilskuerpladserne er der næsten stille. Regnen falder forsigtigt på de få tilbageværende af de 15.105 tilskuere. De fleste er for længst smuttet. Nogle mander sig op til at råbe »Erik raus, Erik raus« med slet skjult frustration mod træner Erik Rasmussen. Andre er i en tilstand af apati. Nogle med tårer i øjnene. Det her er skidt og på ingen måde kult, som nedrykningen i 2006. Bare pinligt og trist.

»Jeg kan ikke huske, at jeg jobmæssigt har været så ked af det, som jeg er i dag,« lyder det fra træner Erik Rasmussen, da han står ansigt til ansigt med pressen, der igen kan lade sig svælge i AGF's deroute.

Lystavlen siger 0-3 til OB, men på aarhusianernes indre lystavle blinker kun ét ord: skuffelse.

Her går det virkelig galt på stadion i Aarhus. Datoen er 6. maj 2010. AGF taber 1-2 til SønderjyskE efter at have ført 1-0. Mark Howard (siddende i græsset) og Jakob Poulsen græmmer sig, mens modstandernes målmand David Ousted jubler ved at hoppe op på ryggen af en medspiller. Det begynder at ligne nedrykning for AGF og redning for SønderjyskE.

En kedelig dag. 14. maj 2006. AGF rykker igen ud af Superligaen efter 0-2 mod OB i Aarhus. Tilskuere fra både Odense og Aarhus invaderer banen. OB skal have overrakt bronzemedaljer. AGF-spillerne bar på et banner, som hyldede Danmarks bedste fans. Historien gentog sig i foråret 2010, da AGF tabte 0-3 til OB og rykkede ud efter at være blevet indhentet af Randers, der lå i bunden meget længe.

Erik Rasmussen ser betænkelig ud, og det har han grund til.

Hvorfor gik det så galt?

Søndag den 16. maj 2010, 50 år efter Henry From og co. løftede mesterskabspokalen for fjerde gang på fem år, er måske en af de mest forfærdelige dage i AGF's historie. Ikke fordi klubben rykkede ud af Superligaen, men på grund af måden, det skete på.

»Det er vel den største fodboldfiasko i nyere tid i dansk klubfodbold. Det var voldsomt at overvære og helt forfærdeligt, at AGF i så lang tid hen i forløbet negligerede en potentiel nedrykning,« lyder det fra fodboldeks-pert Morten Bruun, som henviser til det surrealistiske i, at AGF rykkede ned i en sæson, hvor der blev snakket om medaljer og »Dreamteam« først på sæsonen.

Klubben begyndte sæsonen som lyn og torden og skrabede mange point sammen i de første syv kampe. Så mange point, at holdet faktisk lå i spidsen af Superligaen. Spillet var ikke prangende, men sejrene kom i hus, og hvad kunne det ikke blive til, når Erik Rasmussens offensive stil var blevet fuldt integreret i spillerne, spurgte mange sig selv. Tilhængerne var ellevilde og fulde af forhåbninger. Det samme var pressen. Aarhus boblede, for nu kom en længe ventet succesrig tid for AGF.

»Mit bud lyder på, at både Gårdmand Bjørn og de andre arrogante københavnere har en hel del større respekt for

AGF og Århus, når denne sæson er overstået,« skrev Jan Schouby på sin blog i august 2009 som modsvar på Niels Christian Holmstrøms bemærkning i et tv-program: »I må kalde mig Gårdmand Bjørn, hvis AGF vinder medaljer«.

Jan Schouby, sportsredaktør på Århus Stiftstidende, var selv en varm fortaler for Erik Rasmussen og nægtede i lang tid at tale om nedrykning.

Han mener dog i bagklogskabens klare lys, at sportschef Brian Steen Nielsen skulle have set en potentiel katastrofe lure allerede i vinterpausen, da AGF var dumpet fra toppen til en placering under midten i løbet af to måneder. Selvmål i overtiden, dumme forsvarsfejl og en cheftræners stædige fastholdelse af, at det offensive spilkoncept nok skulle lønne sig, var udefra set de umiddelbare årsager til nedsmeltningen. Disse begyndte at tære på spillernes psyke allerede i efteråret.

Men der var også andre årsager. I det skjulte.

Cheftræner Erik Rasmussens baksede i sæsonen med kriser i privatlivet, og Jan Schouby mener, at det har været med til at fjerne trænerens fokus fra AGF. Den sportslige ledelse kunne have undgået nedrykning, hvis den havde grebet ind på et tidligere tidspunkt, mener han:

»Man skulle have givet Erik Rasmussen orlov i juleferien. Hvis der er én træner i verden, der ville kunne

tåle den beslutning, så er det Erik Rasmussen. Ingen klubber kunne have fundet på at fyre ham på det her tidspunkt. De var kun tre point fra top-fire trods alt. Erik Rasmussens far var netop død, han lå i skilsmisse, og det burde have været tydeligt for ledelsen, at træneren ikke kunne levere det, han skulle i jobbet i den periode. Fuldt forståeligt, for han havde sit at tænke på. Brian Steen Nielsen har gjort mange gode ting, men her svigtede han som sportschef, synes jeg.«

»Erik Rasmussen er en meget fantasifuld person, og han synes, at spillerne skal følge deres egen fantasi og intuition på banen. Det er noget, jeg lige skal vænne mig til. I Italien er man mere taktisk bevidst og ved med større sikkerhed, hvad ens medspillere gør.«

Martin Jørgensen i B.T., marts 2010

»Ledelsen vidste udmærket, at det sportslige sejlede i klubben på grund af Erik Rasmussens personlige krise,« fortæller Jan Schouby.

Brian Steen Nielsen er ikke enig, og situationen er anderledes, end den bliver udtrykt.

»Hvis Erik Rasmussen var kommet og havde bedt om orlov efter juleferien, ville jeg have lyttet. Det gjorde han ikke. Men hvad ingen udefra vist opdagede var, at assistentræner Jesper Sørensen overtog træningen i en periode i efteråret inden (2009). Erik Rasmussen kom i en periode slet ikke i AGF på grund af de familiære problemer, og da det var overstået, spurgte vi, om han ville have længere tid fri. Det ønskede han ikke.«

Der var ingen problemer, da sæsonen blev åbnet igen efter nytår 2010.

»Erik Rasmussen var ovenpå igen dengang. At der kom nogle sportslige ting ind, er en anden sag. Vi var hele tiden opmærksomme på situationen, og jeg fornem-

mede, at det kunne gå galt, da vi kom til en uge med tre kampe. Vi var stadig 11 point foran Randers, men hvis vi tabte alle tre kampe den uge, og Randers vandt, var der pludselig kun to points forskel. I så korte forløb med så mange kampe kan det være svært at gribe ind. Men vi vendte problematikken hele tiden og overvejede, hvad vi kunne gøre, og bestyrelsen var involveret,« siger Brian Steen Nielsen.

Erik Rasmussen fortsatte. I flere medier var der stadig tiltro til, at AGF kunne opnå en topplacering efter juleferien. Allerede i den første kamp i forårssæsonen var det imidlertid åbenlyst, at den dårlige stime fra efteråret ikke var brudt. Langt fra.

AGF tabte 0-5 i Parken til FC København, og selvom holdet var stærkt plaget af skader, var der i spillet ingen synlige beviser på, at Erik Rasmussen havde lagt den risikobetonede spillestil på hylden. I den næste kamp, hvor sæsonens overraskende tophold Silkeborg ventede, satsede AGF alt for at få den sidste scoring ved stillingen 1-1. I stedet gav det bagslag, og AGF endte med at tabe 1-2. Efter kampen blev Erik Rasmussen spurgt, om det var klogt at satse alt på at få sejren, hvortil han for første gang udtalte sætningen, som han få måneder senere skulle komme til at fortryde.

»Vi spiller vores eget spil og kan ikke rykke ud.«

Den sætning hørte man efterfølgende nogle gange med varierende formuleringer og i stedet for at indgyde selvtillid i spillerne, forplantede Erik Rasmussens svulstige udtalelser sig som noget negativt i AGF-spillerne. På det punkt hersker der i AGF en helt særlig selvforståelse, som kan være farlig at fodre. Erik Rasmussens fasttømrede tro på truppens evner og udtalelser til pressen om disse blev ganske enkelt en sovepude.

»Erik Rasmussen er god til mennesker, men træningen under ham er lidt »laissez faire«, og det var AGF ikke klar til. Forvirring og en slags ligegyldighed forplantede sig i truppen, og til sidst var det blevet en taberkultur, hvilket de sidste afgørende nederlag til HB Køge, SønderjyskE og OB viste med al tydelighed. Spillere, som normalt havde et højt bundniveau, troede simpelthen ikke, de kunne spille fodbold mere,« vurderer Jan Schouby.

Foruden de håbløse pointtab i knald eller fald kampene mod HB Køge, SønderjyskE og OB var der flere

milepæle i sæsonen 2009-2010, der forklarer, hvorfor krisen opstod, varede ved og til sidst sendte AGF helt ud af ligaen.

13. september 2009: Brøndby-AGF 1-0

Av. Det nederlag gjorde ondt. For første gang i den ellers fornemme start på sæsonen spillede AGF faktisk godt i det meste af kampen ude mod Brøndby. Men for første gang i de første otte kampe måtte AGF alligevel gå fra banen som taber. Her begyndte det at gå den gale vej for AGF.

19. oktober 2009: SønderjyskE-AGF 1-0

Peter Graulund og Nando Rafael havde ikke deres bedste dag på kontoret. I hvert fald må kampen mod SønderjyskE en råkold oktoberaften siges at være en af de mest ineffektive i AGF's nyere historie. Og det skulle blive straffet. I overtiden droppede målmand Steffen Rasmussen fælt, og SønderjyskE snuppede med Kenneth Fabricius' scoring dermed alle tre point. Surt.

7. november 2009: HB Køge-AGF 1-1

Den skulle vel egentlig have endt med en lidt ufortjent 1-0 sejr til AGF, men et selvmål af Jens Gjesing – i overtiden – reducerede tre point til et enkelt. Det ene point var blot det femte i fem kampe i træk mod modstandere fra bunden af ligaen.

7. marts 2010: FC København-AGF 5-0

Et skadeshelvede var over AGF i den første kamp i forårssæsonen. Derfor var der nok heller ikke mange, der regnede med, at kampen mod topholdet FCK ville kaste point af sig. Alligevel må det have været lidt af en mental kæberasler, at FCK med legende lethed kunne vinde 5-0 i forårspræmieren. Her begyndte snakken om krise, men AGF nægtede at forholde sig til den.

Det gik jo lige så godt

Forud for de fatale nederlag i 2009-2010 havde AGF haft mere vind i sejlene end længe set. Ikke blot den flotte førsteplads i begyndelsen af sæsonen var en indikation på, at AGF var på vej væk fra de evige bundplaceringer, men de tre foregående sæsoner havde også indgydt et vist håb om kontinuitet.

I 2006 rykkede AGF ganske vist også ud. Forventeligt på grund af truppens kvalitet samt længere tids bundplaceringer. Det kunne ikke blive ved med at gå, var de flestes holdning. Året efter fik træner Ove Pedersen med en smule besvær opfyldt klubbens målsætning om oprykning til Superligaen. Optur.

I sæsonen 2007-2008 snuppede Ove Pedersens tropper den efterhånden så vante 10. plads og oprykkerholdet indfrie klubbens målsætning om at overleve i Superligaen. Optur igen.

Så skulle der til at ske lidt på ambitionsniveauet, og forventningen i AGF var, at sæsonen 2008-2009 skulle smide mere af sig end blot overlevelse i ligaen. Ove Pedersen begyndte ganske godt og nåede at aflevere holdet på en overvintrende femteplads, før han blev afskediget, så der kunne blive plads til succestræneren Erik Rasmussen. Sidstnævnte førte holdet til en slutplacering som nummer seks.

Man kunne begynde at ane kontinuitet, alt imens truppens kvalitet kun blev bedre og bedre.

En stor dag på Kolding Stadion. 17. juni 2007. AGF er tilbage i Superligaen efter 2-0 over Kolding på mål af Peter Graulund og Mike Tullberg. Træner Ove Pedersen får en lufttur af glade spillere.

Altså: før nedrykningen i 2010 var det gået ganske hæderligt for klubben, siden den rykkede op i 2007. Spillerne havde inden oprykningen haft så meget modgang i så lang tid, at der var ophobet sig tilpas meget vilje, så klubben tog et langt sejt træk mod toppen. Og pludselig var de der. På toppen.

Blandt andet derfor var nedrykningen i 2010 så meget mere rystende og absurd end tidligere nedrykninger. Derfor var Aarhus så meget mere i chok over byens fodboldhold. For nu gik det jo endelig lige så godt.

Eller gjorde det?

»Spillerne fik en naturlig forventning og overskud til tingene, fordi det havde flasket sig i et par år. Men når forventning bliver unaturlig, vil der på et eller andet tidspunkt ske noget i den anden retning. For at blive på toppen skal spillerne kunne nyde at være på toppen. De skal kunne lide presset og gøre alt for at være på toppen. AGF tabte et par gange, og så gik det galt. Der må man sige, at de ikke havde nok at stå imod med,« lyder forklaringen fra sportspsykolog Erik Østenkjær, tilknyttet klubben som mentalcoach indtil 2008.

»Jo nemmere det går og jo bedre resultater, jo større krav skal træneren stille til holdet. Det gjorde man ikke i AGF i sæsonen 2009-2010,« tilføjer han.

Det faktum, at tingene egentlig var begyndt at se lovende ud for klubben forud for nedrykningen, gjorde derfor det hele så meget mere surt. Nedrykningen var ironisk, tragikomisk og ifølge en af klubbens fans en skandale, fordi den var så unødvendig.

»I modsætning til nedrykningen i 2006, som på en måde var ventet set i forhold til kvaliteten i truppen, så var nedrykningen i 2010 katastrofal. Her pegede pilen på nogle indre omstændigheder i klubben og ikke på det sportslige materiale. For når klubben ikke var i stand til at blive i Superligaen med en så stærk trup, må det være fordi, der er nogle andre fundamentale ting, der påvirker spillerne på en u hensigtsmæssig måde. Det gjorde virkelig, virkelig ondt at overvære,« siger Frej Elbæk, tidligere medlem af fanfraktionen Galehuset.

Nedrykningen i 2010 kostede klubben i omegnen af 40 millioner kroner, hvilket er et uhyrligt beløb for en klub som AGF. Tv-indtægter og tilskuerindtægter var lavere i 1. division, og de spillersalg, som skulle have indbragt mange millioner i klubkassen, blev enten ikke

realiseret, eller også blev spillerne solgt til en langt lavere pris end den, som AGF kunne have fået som superligaklub.

I vinteren 2010 takkede Jakob Poulsen fx nej til den italienske klub Lazio, som ellers ville have betalt cirka 23 millioner kroner til AGF for midtbanespilleren. Et halvt års tid senere, da nedrykningen var en realitet, og AGF dermed havde hårdt brug for pengene, blev han solgt. Men for blot syv millioner kroner til FC Midtjylland, som dog var et flot salg af sportschef Brian Steen Nielsen situationen taget i betragtning.

Jakob Poulsen kunne have indbragt 23 millioner kroner, men han sagde nej til Lazio i Rom. FC Midtjylland fik ham ikke så længe efter for cirka syv millioner kroner.

Hvor lå ansvaret?

Fyr ham!

Forsiden på Århus Stiftstidende den 17. maj 2010 var ikke til at tage fejl af. Avisen ville have fyret Erik Rasmussen for nedrykningen og lagde ikke fingre imellem med et billede af hovedpersonen og ovennævnte ordlyd.

Valget af forsiden fik sportsredaktør Jan Schouby kritik for. Blandt andet af Randers FC's direktør Jacob Nielsen, som fandt forsiden dybt uetisk, uanset hvor stort et ansvar Erik Rasmussen end måtte have haft for nedrykningen.

»Der var mange, som mente, at sportschef Brian Steen Nielsen også burde have været på forsiden. Og det kunne man afgjort også godt argumentere for. For som sportschef havde han det øverste ansvar for nedrykningen. Når det er sagt, så lå hovedansvaret for den spillemæssige krise hos træneren, og det var ham, som ikke formåede at få nok ud af truppen,« siger Jan Schouby og uddyber:

»Brian Steen Nielsen havde efter min mening skabt en rigtig god trup og hentet meget stærke spillere med Martin Jørgensen i spidsen. Kort sagt samlet et hold, der aldrig burde kunne rykke ud. Der, hvor Brian Steen Nielsen svigtede mest, var ved ikke i tide at se, at Erik Rasmussen på grund af sine personlige problemer ikke var i stand til at varetage jobbet længere. De ting fjernede fokus så meget fra AGF, at han skulle have været erstattet som cheftræner – i hvert fald for en periode. Det burde Brian Steen Nielsen have set og sendt træneren på orlov.«

»Men når Brian Steen Nielsen alligevel ikke blev fyret, så var det også, fordi klubben var nødsaget til at sælge spillere oven på nedrykningen. Og hvis der er en, der kan sælge spillere, er det Brian Steen Nielsen. Så han var reelt aldrig i fare,« siger Jan Schouby.

Ledelsen, trænere, spillere samt sundhedsstab præsterede samlet set ikke på et højt niveau i denne sæson, og flere kunne måske nok have været evalueret lige så hårdt som Erik Rasmussen blev. Men træneren er i den grad målbar, og derfor blev det Erik Rasmussen, der måtte tage ansvaret udadtil – og kun Erik Rasmussen.

En træner, hvis meritter for FC Midtjylland talte sit tydelige sprog, inden han ankom til Fredensvang. Og en træner, der af stort set alle i sportsverdenen, blev betegnet som en kæmpe kapacitet for klubben, da han

blev præsenteret i AGF. Som type var han og Brian Steen Nielsen måske ikke de mest nærliggende bonkammerater, men det var tilsyneladende underordnet. Alle var glade.

Men hvorfor gik det så galt for Erik Rasmussen i en klub som AGF?

Foruden en række uheldige omstændigheder kan en af grundene være, at han ikke stillede store krav til sine spillere, men i stedet gav den enkelte spiller ansvar til at udfolde sine talenter. En sympatisk filosofi, der dog kræver, at der findes taktisk snilde hos den pågældende assistenttræner. I AGF's tilfælde Jesper Sørensen, som helt sikkert har fagligheden, men som i 2010 var temmelig uerfaren i trænerjobbet, da han netop havde afløst forgængeren Johnny Mølby.

Samtidig er en klub som AGF ikke sammenlignelig med FC Midtjylland, hvor Erik Rasmussen havde haft stor succes med ovennævnte filosofi. AGF er en gammel og traditionsrig klub med en kultur, hvor hierarki er – eller i hvert fald har været – en religion i sig selv, hvorimod FC Midtjylland er en fusionsklub stiftet i 1999 med ny organisation, nyt stadion, topmoderne ungdomsakademi og i det hele taget en ny tilgang til fodbold og forretning.

Den sportslige ledelse i AGF havde derfor et stort ansvar for at gøre rammerne så egnede som muligt til den slags træner, de havde ansat i Erik Rasmussen.

Man kan diskutere, hvorvidt det skete.

Måske krævede Erik Rasmussens bohème-adfærd, at ledelsen trådte langt tidligere ind, end tilfældet fx var, da Brian Steen Nielsen hyrede venen Stig Tøfting som indpisker i de sidste vitale kampe. Måske var Erik Rasmussen simpelthen ikke den rette træner.

Han giver her sin egen version af det fatale forår i 2010.

Cheftrænerens version:

»AGF var for mig en meget attraktiv klub. Der er jo ingen tvivl om, at AGF er en traditionsklub med en enorm opbakning, og det kunne jeg selvfølgelig se en stor udfordring i. I lang tid har klubben ikke opnået noget nævneværdigt, men jeg kunne se et stort potentiale.«

»I min første halvsæson fik vi et fornuftigt forår, selvom bærende spillere som Dioh Williams og Dan

For mange kokke fordærver maden. Det nyttede ikke, at AGF kaldte Stig Tøfting til hjælp i foråret 2010. På bænken fra venstre målmandstræner Maciej Wazyniuk, Stig Tøfting, assistenttræner Jesper Sørensen. Stående Erik Rasmussen og på banen Peter Grulund.

Thomassen var langtidsskadede. Samtidig var flere spillere ude med småskavanker, men vi endte på en sjetteplads, og det var egentlig ganske fornuftigt.«

»Næste sæson begyndte godt. Vi lå på et tidspunkt helt i top. I nogle kampe var vi **uheldige og havde marginalerne imod os**. Jeg husker blandt andet et selvmål af Jens Gjesing i overtiden mod FC Midtjylland, ligesom vi indkasserede mål i slutminutterne mod SønderjyskE og HB Køge. Det sætter sig selvfølgelig i spillerne.«

Hvordan tror du, det påvirkede dine spillere, at du udtalte, at truppen var til toppen af Superligaen?

»Jeg tror ikke, det har haft en indvirkning på spillerne, og jeg fortryder ikke, at jeg udtrykte stor tilfredshed med spillermaterialet i AGF. Jeg meldte sådan set bare ærligt ud. Og jeg følte i hvert fald, at vi havde truppen til mere

end det, det endte med. Igen; det handlede mere om, at vi simpelthen ikke havde de famøse marginaler med os. Foråret var jo grotesk på mange måder. Skaderne væltede ned over os, mens uheldet var til at få øje på i kampene.«

Hvor stor en del af den sportslige nedgang tillægger du, at du selv havde det svært i privatlivet på daværende tidspunkt?

»Det betød selvfølgelig også en del, at jeg i efteråret 2010 gennemgik en meget hård skilsmisse. Der var helt sikkert dage, hvor mit fokus lå et andet sted end på fodbold. Men jeg mener ikke, at jeg skulle have haft orlov i vinterpausen på grund af de ting, der skete i mit privatliv. På det tidspunkt var jeg kommet igennem det værste. Det kan da godt være, at jeg efterfølgende tager

nogle forkerte beslutninger, men det skyldes efter min bedste overbevisning ikke, at jeg havde været igennem nogle svære ting derhjemme. Jeg følte, at jeg var kommet ovenpå på den personlige front.«

»Set i bakspejlet kan jeg da godt tænke, at jeg gav vores angriber Dioh Williams for mange chancer. Det fik jeg også kritik for. Dioh scorede ikke i 12 kampe, og havde jeg haft mere mentalt overskud, ville jeg måske have valgt anderledes på det punkt. Omvendt var alternativerne heller ikke optimale i nogle talentfulde, men meget uerfarne spillere som Dennis Høgh og Sanel Kapidzic.«

Hvordan har du det med, at du blev kritiseret for ikke at ville ændre spillkoncept og for at negligere faren ved at rykke ud?

»Det passer heller ikke, at jeg ikke ændrede koncept. Vi skiftede faktisk spillestil i de sidste otte kampe. Vi foku-

Dioh Williams var god, da han kom til AGF fra Häcken i Sverige. Men han brækkede et ben og nåede aldrig siden sit topniveau. Dermed blev han en del af Erik Rasmussens skæbne. Træneren beholdt Williams på holdet, men han scorede ikke i 12 kampe, og AGF rykkede ud af Superligaen i sommeren 2010.

serede på at stå mere kompakt og defensivt på banen. Men man kan jo stå nok så langt tilbage på banen uden at få noget som helst ud af det, hvis man ikke kan dække op på dødbolde. Og det kunne vi ikke, selvom vi havde trænet intenst på det.«

»Der var flere forskellige postulater undervejs fra kritikere, men lige præcis i forhold til ændringer i spillkonceptet, så mener jeg, kritikken er grundløs. Vi ændrede i det, hvilket nogle måske ikke har haft overblik til at se. Men dødbolde har jo i princippet ikke noget med det taktiske oplæg at gøre. Og det var her, vi indkasserede målene.«

Følte du, at du blev bakket op af ledelsen hele vejen igennem det svære forår i 2010 – blandt andet til sidst, da Stig Tøfting blev ansat som assistenttræner?

»Ansættelsen af Stig Tøfting skete også med min accept, og havde jeg sagt nej, var der blevet lyttet til det. Jeg var selv interesseret i at få Stig Tøfting, allerede da Johnny Mølby stoppede som assistenttræner. Derfor kan jeg heller ikke sætte en finger på klubbens håndtering i de sidste kampe før nedrykningen. Både sportschef Brian Steen Nielsen og direktør Jan Christensen opførte sig loyalt over for mig.«

»Brian Steen Nielsen og jeg er fuldstændig forskellige mennesker i forhold til mandskabsbehandling, men jeg fik altid det sidste ord i min egenskab af cheftræner.«

Hvad gik igennem dig, da nedrykningen var en realitet?

»Da dommeren fløjtede af i den sidste kamp mod OB, følte jeg en kæmpe tomhed. Jeg havde det meget dårligt. Ikke bare i forhold til min faglige stolthed, men også over for de mange mennesker, nedrykningen berørte. Aarhus er jo en fodboldgal by, og derfor var det ekstremt hårdt, at jeg ikke kunne leve op til folks forventninger. Det var jeg ked af. Det var meget specielt og en meget mærkelig fornemmelse faktisk. Det kom selvfølgelig ikke bag på os i AGF, at en nedrykning kunne blive udgangen på det hele, selvom vi havde undgået den, hvis bare vi havde vundet kampen mod OB. Man havde jo forsøgt at forberede sig på det, men alligevel var det ekstremt skuffende.«

»I den kamp – som blev min sidste som chefræner i klubben – skete der igen nogle mærkelige ting, som egentlig er meget symptomatiske for sæsonen. Vi havde initiativet i store dele af første halvleg og havde store chancer, Stephan Petersen havde blandt andet et skud på stolpen. Så scorede OB i stedet og scorede igen til 0-2 i begyndelsen af anden halvleg på en dødbold. Og så var det slut. Vores akilleshæl blev dødbolde hele foråret igennem.«

»Sorg er stort ord, som man måske ikke bør bruge i den her sammenhæng, men jeg følte en enorm tristhed. Også på hele byens vegne.«

Du blev fyret. Skulle andre i klubben også have haft en fyreseddel, synes du?

»Det mener jeg ikke. Jeg havde det største ansvar, og selvom Brian Steen Nielsen havde et stort medansvar som sportschef, så mener jeg, at klubben gjorde det rigtige, da de skulle vælge mellem ham og mig. De valgte at køre videre med Brian Steen Nielsen, og det har jeg fuld forståelse for.«

»Der er stor forskel på klubber som FC Midtjylland og AGF, men det var stadig mig, der lagde rammerne for det daglige arbejde som chefræner. Det var de samme, som jeg havde lagt i FC Midtjylland. På intet tidspunkt følte jeg, at ledelsen modarbejdede mig. Brian Steen og jeg var lodret uenige nogle gange, men i sidste ende lagde jeg rammerne.«

»Forskellen på de to klubber er måske snarere, at vi i FCM aldrig var handlingslammet økonomisk. Det gav meget frihed i forhold til mit arbejde. Så kunne jeg have langt større indflydelse på hvilke typer, der skulle være i truppen. I AGF var vi lammet på det punkt. Selvom truppen sådan set var god, så havde jeg i det første halve år forhåbninger om at få spillere, som jeg ikke fik. Men ellers mener jeg ikke, at der var tale om et tungt klubapparat. Tværtimod kunne jeg rigtig godt lide ånden i klubben og stemningen på det fantastisk flotte Fredensvang. Jeg har kun mødt venlige og imødekommende mennesker i klubben. Der var en dejlig atmosfære med masser af historie.«

Har du stadig ambitioner om at blive chefræner oven på dine oplevelser i AGF?

»Ja, jeg vil meget gerne tilbage. Mit mål er en trænerpost i 2012. Men jeg havde brug for noget tid, hvor jeg ikke skulle have med trænergerningen at gøre i tiden efter AGF. Nedrykningen, og hele måden det skete på, har givet nogle ridser i mit ellers gode ry. Jeg var et af de varmeste trænernavne, inden jeg kom til AGF. Det er jeg ikke mere. Der gik rygter om, at jeg var psykisk ude af balance, og det har selvfølgelig ikke gjort mit ry bedre. Men i sidste ende har jeg bare været åben omkring den proces, jeg gennemgik i mit liv på det tidspunkt.«

Erik Rasmussen tog efter fyringen i AGF en pause fra sin P-træneruddannelse hos DBU og skrev blandt andet en bog.

Nedrykninger i AGF's historie:

AGF har en flot statistik, når det kommer til antal kampe i den bedste række. Men det er endt med nedrykninger flere gange, og foruden de seneste to nedrykninger, der kom på blot fem år i 2006 og 2010, var 1970'erne også præget af en hel del fodbold i den næstbedste række ...

1952: Nedrykning fra 1. division, rykkede op igen i 1953.

1968: Nedrykning fra 1. division, rykkede op igen i 1971.

1973: Nedrykning fra 1. division, rykkede op igen i 1976.

2006: Nedrykning fra Superligaen efter 29 år i den bedste danske række. Rykkede op igen i 2007.

2010: Nedrykning fra Superligaen, rykkede op igen 2011.

Stemningen er høj, når AGF's fans ruller sig ud. Her er blandt andet Galehuset repræsenteret.

Kapitel 2

AGF – alt andet var utænkeligt

Af Hans Petersen, medlem af AGF siden 1955

»Hvad hedder du? Kom lige med her.« Talentspejderen fæstnede sit blik og prikkede mig på skulderen. Han havde nye opgaver til den 8-årige dreng fra Silkeborgvej.

Året var 1955.

AGF gik mod sit første danske mesterskab i fodbold, og jeg var lige nøjagtig gammel nok til at blive meldt ind i klubben.

Det var på anlægget i Fredensvang, træner Henning Laursen havde fundet et nyt emne til babyholdet.

Hidtil havde jeg måttet nøjes med Solgården. Mellem karriéerne spillede vi fodbold. Tværs over gården.

Indtil den første dag som spiller havde jeg været i Fredensvang en del gange uden fodboldtøj. Som tilskuer til de større drenges og de voksnes kampe drømte jeg om, at jeg måtte blive den, der fik lov at tage hjørnesparkene, når det blev min tur til at spille med.

I gården på Silkeborgvej 70-84 var drengene klart i overtal. Spillede man ikke fodbold, blev man ikke rigtigt regnet for noget. Og var man ikke stor nok, fik man at vide, at man »godt måtte være med, hvis man ikke stod i vejen.«

Vi fulgte AGF i tykt og tyndt hver søndag og om aftenen i radioens sport, når de havde spillet på udebane, Aage Rou, Henry From, Per Knudsen, Hans Christian Nielsen, Jørgen Olesen, Gunner Kjeldberg, Henning Bjerregaard, brødrene Erik og John Jensen, og hvad de ellers hed. Vi kunne alle navnene på fingrene.

Det var stort, da vi stod uden for Funkis-kiosken i nabogården og så, at AB var blevet slået 3-1 i Idrætsparken den sommersøndag, da mesterskabet kom i hus første gang.

Kioskens indehaver, Fritz Jensen, var inkarneret fodboldtilhænger med en fortid i Aalborg Chang. Han hængte resultaterne ud i vinduet på sin lille tavle, efterhånden som kampene var færdige, ja, når det var særlig vigtigt, også når der blev scoret undervejs.

Jensen var vores vigtigste nyhedsformidler dengang. Bagefter kom radioen og så selvfølgelig avisen – Århus Stiftstidende.

Af en eller anden grund var det utænkeligt, at man kunne spille fodbold andre steder end i AGF, når man boede i den gård. Vi spillede der næsten alle, og vores forventninger blev opfyldt: Gode baner, gode trænere og gode resultater.

Ras Rou passede klubhuset nidkært, og hans hund var kendt af medlemmerne.

Spillerne hjalp Ras Rou med at pakke og slæbe tasker. Her er det hans søn, anføreren Aage Rou Jensen (til venstre), og landsholdsspilleren Hans Christian Nielsen.

Anlægget styrede inspektør Rasmus Rou Jensen, i daglig tale Ras Rou. Han var far til AGF-legenden, anføreren og landsholdsspilleren Aage Rou Jensen.

Skrap var han, og drengene havde enorm respekt for ham. Bag det hele lå et lunt sind, men det var ikke spor morsomt, når man fik skældud eller blev sendt hjem, hvis man fx ikke fik gjort støvlerne ordentligt rene, spillede med en tennisbold bag målene på opvisningsbanen eller »skar« hjørner af banerne, når man gik fra anlægget til klubhuset.

Værre straf kunne man ikke få end at få at vide, at man var bandlyst og ikke måtte komme på anlægget mere den dag eller i værste fald også de følgende dage.

Der var styr på alt, vi vandt næsten altid, og vi blev opdraget. Vi skulle opføre os ordentligt, både hjemme og ude, og vi skulle gøre vores bedste. Kort og godt skulle vi altid kunne være os selv bekendt og repræsentere klubben ordentligt, over for modstandere, dommere og tilskuere.

»Jeg kan, jeg skal, og jeg vil,« gjaldede det altid ud over omklædningsrummet, når Knud Steensen, træneren

for yngre drenge, sluttede sin salut til os før kampene. Og så vidste vi godt, hvad klokken var slået. Vi havde bare at gøre vores bedste.

»Hvor er det synd for den fine klub,« sagde min dengang 90-årige mor i de år, hvor AGF skrantede, og kedelige episoder om dårlig opførsel optog avisernes sportssider. Sådan havde hun opfattet Fredensvang.

Forældrene vidste, at vi var i gode hænder. Aftaler om kampe kiksede aldrig, og der var styr på alt, når vi var på ture.

Knud Steensen har mange AGF-drenge oplevet. Her er han i gang med sin peptalk, der altid sluttede: »Jeg kan, jeg skal, og jeg vil.«

Mange AGF-drenge kom på Aarhus' byhold. Her er fem ud af 15 fra AGF. Bagest fra venstre: Bjørn Mikkelsen, AIA, Lars Emmery, Viby, Holger Christiansen, Viby, Niels Poulsen, AGF, Flemming Lindegaard, AGF. Midten: Leif Sune Jensen, AGF, Jørgen Schwartz, Brabrand, Hans Petersen, AGF. Forrest Leif Pallesen, AGF, Hans Jørgen Jensen, ASA, Hans V. Jensen, VRI. Reserver: Kurt Leth Jensen, AIA (målmand), John M. Jensen, Skovbakken, Poul Loft, Viby, og Henning Frausing, VIK. Kurt Leth er i dag kendt af en stor offentlighed, fordi han laver det populære tv-program »Kurt kom forbi« for TV2 Østjylland. Han sidder til højre i forreste række.